

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ประกาศรับข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal)

กรอบการวิจัย “การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้ที่มีศักยภาพเพื่อยกระดับธุรกิจ และกระจายรายได้สู่ครัวเรือน (Potential-upscale Appropriate Technology)”

ภายใต้เป้าหมายสำคัญ เรื่อง “ครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่ที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (12,000 ครัวเรือนในชนบท มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี)”

ประจำปีงบประมาณ 2568

1. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยยังคงเผชิญกับปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบท ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยและผู้ประกอบการระดับชุมชนที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร เทคโนโลยี และช่องทางตลาดที่มีประสิทธิภาพ ความท้าทายสำคัญของภาคเกษตรกรรมและเศรษฐกิจฐานราก ได้แก่ ความไม่แน่นอนของรายได้ เกษตรกรส่วนใหญ่พึ่งพาผลผลิตทางการเกษตรที่มีความเสี่ยงสูงจากสภาพ อากาศ ภัยธรรมชาติ และความผันผวนของราคาในตลาดโลก ต้นทุนที่เพิ่มขึ้น เช่น ราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยา และค่าแรง มีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้กำไรสุทธิของเกษตรกรลดลง นอกจากนี้ ประชาชน ภาคเกษตรกรรมและเศรษฐกิจฐานรากยังเผชิญกับการเข้าถึงตลาดที่จำกัด ผู้ประกอบการชุมชนขาดโครงสร้าง พื้นฐานด้านการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการขยายช่องทางจัดจำหน่าย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งหมดได้ส่งผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือนที่ไม่แน่นอน และส่งผลต่อคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ รวมไปถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำและยากจนที่ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย

ในปี 2568 หน่วย บพท. ได้กำหนดกรอบการวิจัยเพื่อขยายผลเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) โดยมีเป้าหมายเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนในชนบท และยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ตาม แผนงานเป้าหมายของยุทธศาสตร์ ววน. โครงการมุ่งสนับสนุนการนำนวัตกรรมพร้อมใช้ไปปรับใช้ในพื้นที่ ผ่านความร่วมมือกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง และ กลุ่มมหาวิทยาลัยอื่นๆ และสถาบันอุดมศึกษาเชิงพื้นที่ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ครัวเรือน กลุ่มอาชีพ และ ผู้ประกอบการในท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม (Appropriate Learning Process) ควบคู่กับ การพัฒนานวัตกรรมชุมชนให้มีทักษะด้านการจัดการความรู้และการใช้เทคโนโลยีอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งสามารถ รับมือกับความเปลี่ยนแปลงและวิกฤตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Resilience) โดยตั้งเป้าให้ครัวเรือนในชนบท จำนวน 12,000 ครัวเรือน มีรายได้เพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน หรือ 60,000 บาทต่อปี ภายในระยะเวลา 2 ปี

รูปแบบแนวทางการขยายผลเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ข้างต้น สะท้อน ลักษณะการขับเคลื่อนแบบชุมชนเป็นศูนย์กลาง (Community-Driven Approach) โดยเน้นให้ชุมชน มีบทบาทหลักในการบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีนักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นที่ปรึกษา และใช้นวัตกรรมชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือองค์กรชุมชน เป็นกลไกในการพัฒนา ประยุกต์ใช้ และถ่ายทอด องค์ความรู้ภายในพื้นที่ แนวทางนี้เน้นการสร้างศักยภาพของคนในชุมชนผ่านการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนา องค์ความรู้และทักษะที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองและสามารถจัดการทรัพยากรและโอกาสในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการพัฒนาดังกล่าวนับเป็นการสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมที่เหมาะสมกับ บริบทของชุมชน ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของพื้นที่ รวมถึงการสร้างร่วมมือระหว่าง

ภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคการศึกษา ภาคธุรกิจ และหน่วยงานรัฐ เพื่อให้ชุมชนสามารถพัฒนา-ปรับ-ใช้ เทคโนโลยีได้อย่างยั่งยืนและสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมได้ในระยะยาว อย่างยั่งยืน

ในขณะที่แนวทาง Community-Driven Model มุ่งเน้นการขับเคลื่อนโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ชุมชนเป็นเจ้าของและบริหารจัดการเทคโนโลยีด้วยตนเอง อีกแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยขยายขีดความสามารถทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ คือ การสนับสนุนภาคธุรกิจเป็นกลไกหลัก (Business-Driven Model) ในการขับเคลื่อนการพัฒนา โดยใช้ศักยภาพของ SMEs, Startups และบริษัท เทคโนโลยีเป็นผู้ริเริ่มและขยายผลเทคโนโลยีที่มีศักยภาพ (Potential-upscale Appropriate Technology) ในเชิงพาณิชย์ แนวทางนี้เปิดโอกาสให้เทคโนโลยีที่พร้อมใช้งานได้รับการพัฒนาต่อยอดและผลักดันเข้าสู่ ตลาดได้อย่างรวดเร็ว (Quick Win) พร้อมทั้งเสริมความสามารถในการเติบโตสู่ระดับประเทศและระดับโลก (Nationwide & Worldwide Scale) โดยเน้นการสนับสนุนธุรกิจที่มีความเชื่อมโยงกับชุมชนให้สามารถ นำเทคโนโลยีมาตอบโจทย์ตลาดจริง และสร้างการเชื่อมโยงกับครัวเรือนและชุมชนผ่านห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เช่น การรับซื้อวัตถุดิบจากเกษตรกรในพื้นที่ (Local Sourcing), การจ้างงานและพัฒนา ทักษะในชุมชน (Employment & Skill Development), การพัฒนากระบวนการผลิตและเทคโนโลยีให้กับ ชุมชน รวมถึงการสร้างช่องทางตลาดที่เชื่อมโยงกับธุรกิจขนาดใหญ่ กระบวนการนี้หากมีการบริหารจัดการที่ดี จะช่วยให้เกิดการสร้างรายได้ของภาคธุรกิจและนำไปสู่การกระจายรายได้ชุมชน/ครัวเรือนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งช่วยลดช่องว่างระหว่างต้นน้ำและปลายน้ำในระบบเศรษฐกิจ ตลอดจนช่วยยกระดับเศรษฐกิจฐานราก อย่างมั่นคงและยั่งยืน นอกจากนี้ รูปแบบ Business-Driven Model ยังมีศักยภาพในการดึงดูดการลงทุน จากภาคเอกชน และส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือระหว่างธุรกิจ เทคโนโลยี และชุมชน เพื่อยกระดับ ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่

ด้วยเหตุนี้ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จึงได้พัฒนารอบการวิจัย การสนับสนุน “การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้ที่มีศักยภาพเพื่อยกระดับธุรกิจและกระจาย รายได้สู่ครัวเรือน (Potential-upscale Appropriate Technology)” โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมหน่วยธุรกิจ อุตสาหกรรม (Business Unit) ที่มีความเชื่อมโยงกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการต่อยอด ขยายผล และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การสร้างผลกระทบต่อครัวเรือนและชุมชน ในมิติต่างๆ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต สร้างงานใหม่ และกระจายรายได้ให้กับ ครัวเรือนและชุมชนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมุ่งขยายผลเทคโนโลยีสู่ตลาดระดับชาติ (Nationwide) และระดับโลก (Worldwide) เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อรายได้และ คุณภาพชีวิตของชุมชนและครัวเรือนในระยะยาว รวมถึงเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีโลก เป้าหมายสำคัญของโครงการ คือ การเพิ่มรายได้หรือสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจสุทธิ แก่ครัวเรือน เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5,000 บาท/เดือน/ครัวเรือน (60,000 บาท/ปี/ครัวเรือน) สำหรับ 12,000 ครัวเรือน ภายในระยะเวลา 2 ปี ผ่านการพัฒนาต่อยอดและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้ ได้จริงในระดับชุมชน/ระดับประเทศ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของหน่วยธุรกิจ (Business Unit) ที่มีความเชื่อมโยงกับครัวเรือน/ชุมชน โดยส่งเสริมให้ SMEs, Startups และภาคเอกชน ที่มีความเชื่อมโยงกับครัวเรือน/ชุมชน สามารถพัฒนา และขยายผลเทคโนโลยีที่มีศักยภาพ (Potential-upscale Appropriate Technology) สู่การใช้งานจริงในเชิงพาณิชย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับขีดความสามารถของภาคธุรกิจพร้อมไปกับการกระจายรายได้สู่ ครัวเรือน/ชุมชน ผ่านการเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เช่น การรับซื้อวัตถุดิบในพื้นที่ การจ้างงาน และถ่ายทอดทักษะ การพัฒนากระบวนการผลิต และการเปิดช่องทางตลาดใหม่ให้กับชุมชน

2.2 เพื่อสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เป็นรูปธรรมแก่เศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้ครัวเรือน และชุมชนมีศักยภาพในการผลิต การจ้างงาน และการเพิ่มรายได้ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน โดยตั้งเป้าให้ครัวเรือนมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน/ครัวเรือน (60,000 บาท/ปี) จำนวนรวมไม่น้อยกว่า 12,000 ครัวเรือน ภายใน 2 ปี ผ่านการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง

2.3 เพื่อขยายผลเทคโนโลยีสู่ตลาดระดับประเทศและระดับสากล (Nationwide & Worldwide) ผ่านการสนับสนุนเทคโนโลยีที่มีศักยภาพสูงให้พร้อมต่อการขยายตลาด (Scale-up) เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ และเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.4 เพื่อส่งเสริมความยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งพาตนเองเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตการดำเนินงานของโครงการทุนวิจัยนี้สอดคล้องกับเป้าหมาย OKR ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีศักยภาพสูงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรมในระดับฐานราก โดยใช้กลไกของภาคธุรกิจเป็นตัวขับเคลื่อนผ่านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่พร้อมขยายตลาดได้รวดเร็ว (Quick Win) ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

3.1 เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงาน

เพื่อส่งเสริมให้ SMEs, Startups และภาคเอกชน ที่มีความเชื่อมโยงกับชุมชน สามารถพัฒนา และขยายผลเทคโนโลยีที่มีศักยภาพ (Potential-upscale Appropriate Technology) สู่การใช้งานจริง ในเชิงพาณิชย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับขีดความสามารถของภาคธุรกิจ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และขยายตลาดในระดับประเทศและสากล

การดำเนินงานจะเน้นส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างภาคธุรกิจและชุมชน ผ่านการพัฒนาเทคโนโลยีที่สามารถตอบโจทย์ตลาดจริง และสร้างห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่เชื่อมโยงกับเกษตรกร กลุ่มผลิตหรือผู้ประกอบการในพื้นที่ เช่น การรับซื้อวัตถุดิบในพื้นที่ การจ้างงานและพัฒนาทักษะ การยกระดับมาตรฐานสินค้าหรือการเปิดตลาดผ่านแพลตฟอร์มเชิงพาณิชย์ รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจ นักวิจัย และเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการต่อยอดและขยายผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคาดหวังว่าเทคโนโลยีที่ได้รับการสนับสนุนจะสามารถนำไปสู่การเพิ่มรายได้สุทธิให้กับครัวเรือนในพื้นที่เป้าหมายไม่น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน/ครัวเรือน หรือ 60,000 บาท/ปี/ครัวเรือน จำนวนไม่น้อยกว่า 12,000 ครัวเรือน ภายในระยะเวลา 2 ปี

Key Results

KR5 F10: จำนวนบุคลากรในภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย เอกชน และประชาสังคม รวมทั้งนักวิจัย ชุมชนที่พัฒนาต่อยอด ประยุกต์ใช้ และถ่ายทอดองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก อย่างน้อย 6,000 ครัวเรือน

- จำนวนครัวเรือนในชนบท อย่างน้อย 6,000 ครัวเรือน มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี ผ่านการรับซื้อวัตถุดิบ การจ้างงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของธุรกิจในพื้นที่ จากการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับโจทย์ความต้องการกับครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่

- จำนวนธุรกิจที่สามารถพัฒนาและขยายผลเทคโนโลยีที่เหมาะสมสู่ตลาดเชิงพาณิชย์ ธุรกิจที่สามารถต่อยอดนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่มีศักยภาพ (Potential-upscale Appropriate Technology) สู่การผลิตและจำหน่ายจริง ไม่น้อยกว่า 12 กลุ่ม/ราย
- เทคโนโลยีที่พัฒนาการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์อย่างเป็นทางการ และมีการจัดจำหน่ายในระดับประเทศ/ต่างประเทศ (Nationwide & Worldwide Scale) ไม่น้อยกว่า 12 นวัตกรรม

KR3 F10: จำนวนนวัตกรรมที่เป็นกลไกหรือระบบที่ส่งเสริมและการสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากที่ได้ทดลองใช้จริงร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น และเอกชน และมีผลกระทบทางสังคมในพื้นที่

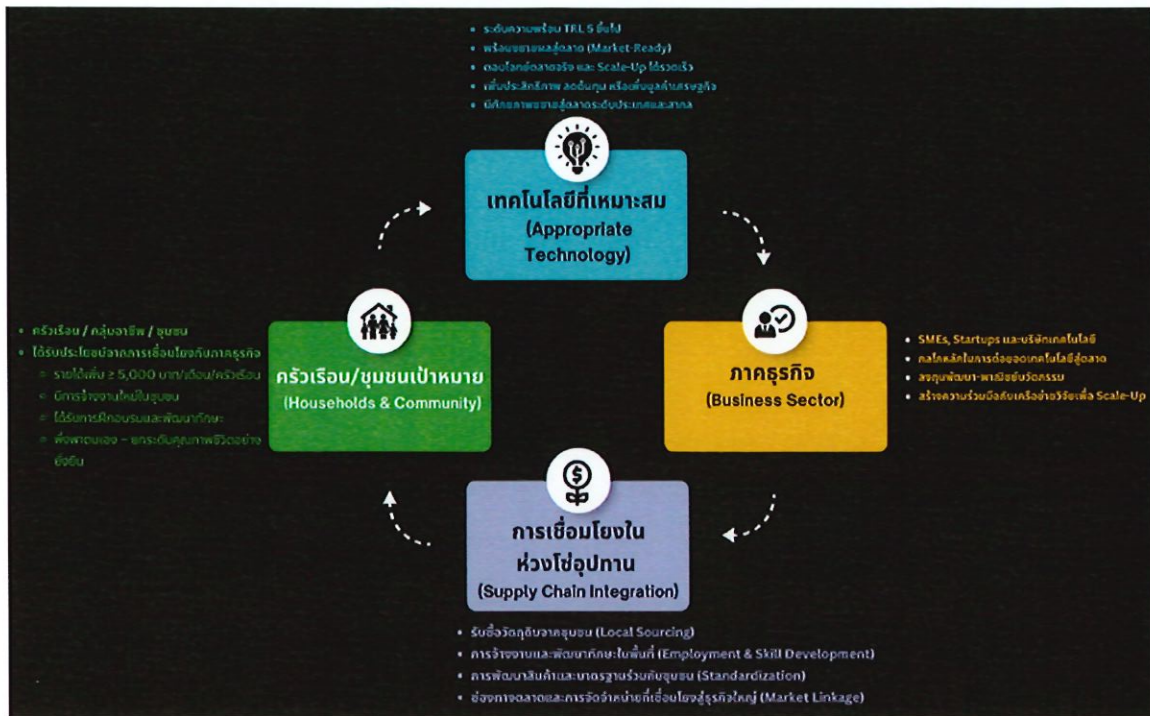
- จำนวนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ถูกนำไปใช้ในภาคธุรกิจและเกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ถูกนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์และสร้างผลลัพธ์ เช่น รายได้ เพิ่มผลิตภาพ ลดต้นทุน หรือสร้างการจ้างงานในห่วงโซ่อุปทาน ไม่น้อยกว่า 12 นวัตกรรม

3.2 โจทย์และเป้าหมายการวิจัย

โจทย์	เป้าหมาย
1) ต่อยอดและขยายผลเทคโนโลยีที่เหมาะสมเชิงพาณิชย์(Potential-upscale Appropriate Technology) โดยใช้ภาคธุรกิจเป็นกลไกขับเคลื่อนหลักในการนำเทคโนโลยีเข้าสู่กระบวนการผลิตจริง การตลาด และขยายผลในระดับประเทศและระดับโลก เพื่อสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ และกระจายรายได้สู่ครัวเรือนในระดับพื้นที่	- ครัวเรือนในพื้นที่ที่มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน หรือ 60,000 บาทต่อปี จำนวนอย่างน้อย 12,000 ครัวเรือน ภายใน 2 ปี - กลุ่มธุรกิจเอกชน/SMEs ที่ร่วมดำเนินโครงการอย่างน้อย 12 กลุ่ม/ราย
2) พัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการผลิตที่ตอบโจทย์ตลาดจริง (Market-Ready) และสามารถขยายตลาดได้อย่างรวดเร็ว (Quick Win) พร้อมเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานกับชุมชนเพื่อการกระจายรายได้	- เกิดการพัฒนาเทคโนโลยี/นวัตกรรมใหม่ หรือ การปรับปรุง/scale-up เทคโนโลยีเดิมให้เข้าสู่เชิงพาณิชย์ได้อย่างน้อย 10-12 เทคโนโลยี - ครัวเรือน/ชุมชนเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในห่วงโซ่อุปทาน อย่างน้อย 1,000 ครัวเรือน เช่น การผลิตวัตถุดิบ การแปรรูป ฯลฯ
3) สร้างความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจ นักวิจัย และชุมชน เพื่อให้เกิดการบูรณาการองค์ความรู้ เทคโนโลยี และกลไกทางธุรกิจในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน	- เกิดความร่วมมือระหว่างเอกชนกับหน่วยวิจัย/มหาวิทยาลัย อย่างน้อย 10-12 คู่ความร่วมมือ - โมเดลธุรกิจที่สามารถขยายผลได้จริงในพื้นที่ อย่างน้อย 10 กรณีตัวอย่าง

หมายเหตุ *ข้อเสนอโครงการวิจัยต้องทำทั้ง 3 โจทย์

**นักวิจัยต้องเก็บข้อมูล Baseline Data มาตรฐานของแต่ละอาชีพ และข้อมูล Baseline Data ของครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในกลุ่มอาชีพนั้น เพื่อประเมินผลการเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ และความคุ้มค่าในการลงทุน และเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานระบบกลางของ บพท.

กรอบแนวคิด “การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้ที่มีศักยภาพเพื่อยกระดับธุรกิจและกระจายรายได้สู่ครัวเรือน (Potential-upscale Appropriate Technology)” ประจำปี 2568

คำอธิบาย

กรอบการวิจัยเรื่อง การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้ที่มีศักยภาพเพื่อยกระดับธุรกิจและกระจายรายได้สู่ครัวเรือน (Potential-upscale Appropriate Technology) เป็นงานวิจัยเพื่อการยกระดับขับเคลื่อนขยายผลต่อยอดพัฒนานวัตกรรมพร้อมใช้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อชุมชนและครัวเรือนในวงกว้าง โดยเน้นการสนับสนุนหน่วยธุรกิจอุตสาหกรรม (Business Unit) ที่มีความเชื่อมโยงกับชุมชน/กลุ่มอาชีพ ผ่านการต่อยอดประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้มีความพร้อมใช้งานในระดับสูง (High Readiness and Potential) เพื่อนำไปสู่การสร้างการกระจายรายได้หรือการสร้างผลกระทบต่อครัวเรือนและชุมชนในมิติต่างๆ เช่น การรับซื้อวัตถุดิบในพื้นที่ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุน การสร้างงานใหม่ การจ้างงานและถ่ายทอดทักษะ การเปิดช่องทางตลาดใหม่ให้กับชุมชน และการเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนและชุมชนอย่างยั่งยืน อีกทั้งมุ่งพัฒนาศักยภาพของหน่วยธุรกิจและชุมชนให้สามารถต่อยอดเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม โดยมีเป้าหมายสำคัญของการเปลี่ยนแปลง คือ ครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (12,000 ครัวเรือนในชนบท มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี) พร้อมสำหรับการขยายผลสู่ตลาดระดับชาติ (Nationwide) และระดับสากล (Worldwide) เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อรายได้และคุณภาพชีวิตของชุมชนและครัวเรือนอย่างยั่งยืน รวมถึงเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีโลก

3.3 กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

ผู้ประกอบการ/ภาคธุรกิจในพื้นที่ สามารถต่อยอดนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่มีศักยภาพ (Potential-upscale Appropriate Technology) สู่การผลิตและจำหน่ายจริง สร้างผลลัพธ์เป้าหมายคือครัวเรือนในชนบทมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (12,000 ครัวเรือนในชนบท มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี) ผ่านการรับซื้อวัตถุดิบ การจ้างงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของธุรกิจในพื้นที่

3.4 นิยามศัพท์ที่สำคัญ

ครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ หมายถึง ครัวเรือน กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ ที่ประกอบอาชีพหรือดำเนินกิจการธุรกิจในครัวเรือน ในกลุ่มอาชีพ หรือเป็นผู้ประกอบการในพื้นที่ชุมชน ซึ่งการดำเนินกิจการธุรกิจต้องใช้ทรัพยากรพื้นถิ่น (Local Resources) มาผลิตเป็นสินค้าหรือบริการ และมีความพร้อมรับ-ปรับใช้นวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการยกระดับการผลิตและเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ

ภาคธุรกิจในพื้นที่ หน่วยธุรกิจ หมายถึง กลุ่มขององค์กรหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น SMEs, Startups ที่ดำเนินการโดยบุคคลหรือองค์กรในรูปแบบของเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรจากการผลิตสินค้าหรือให้บริการแก่ผู้บริโภค

Potential-upscale Appropriate Technology หมายถึง เทคโนโลยีที่พร้อมใช้งานมีระดับความพร้อมใช้ตั้งแต่ TRL 5 ขึ้นไป ที่มีการพัฒนาต่อยอดเพิ่มประสิทธิภาพให้สามารถผลักดันและดำเนินการใช้งานได้ในระดับอุตสาหกรรม สามารถเข้าสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็ว (Quick Win) และมีความสามารถในการเติบโตไปสู่ระดับประเทศและระดับสากล (Nationwide & Worldwide Scale) ได้

Appropriate Learning Process (ALP) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้และรับ-ปรับ-ใช้นวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงกระบวนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมชุมชนให้มีทักษะการจัดการความรู้ เรียนรู้ และรับปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการปัญหาสำคัญในชุมชน หรือ การสร้างโอกาสใหม่ในชุมชน/พื้นที่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) ผู้จัดการหรือผู้อำนวยการแพลตฟอร์ม (Platform Admin) ที่ออกแบบและจัดการให้เกิดการเรียนรู้ และวิทยากรกระบวนการ
- 2) เป้าหมายการเรียนรู้
- 3) พื้นที่การเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Space) แบบ Online หรือ Onsite
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้และการจัดการความรู้ (กระบวนการและเครื่องมือ)
- 5) ตัวความรู้ (เทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้) ที่เหมาะสมและเชื่อมโยงกับเป้าหมาย
- 6) ผู้เรียนรู้และผู้ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

นวัตกรรม หมายถึง ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม หรือกระบวนการที่พัฒนาขึ้นใหม่หรือปรับปรุงจากผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการเดิม/เทคโนโลยีที่ได้มีการคิดค้นมาแล้ว ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสร้างคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกิดผลกระทบทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับและขยายผลได้ และการยกระดับระดับความพร้อมของเทคโนโลยี Technology Readiness Level (TRL) ที่ระดับ TRL สูงเพิ่มขึ้น

เทคโนโลยีที่เหมาะสม หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือพื้นที่ ทั้งนี้ซึ่งเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนหรือพื้นที่ และมีราคาพอสมควรที่เข้าถึงได้ (อ้างอิงจาก ระเบียบสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2565)

กลไกพัฒนาพื้นที่ หมายถึง ความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาควิชาการ ในการร่วมคิดร่วมทำให้เกิดการแก้ปัญหาสำคัญ หนุนเสริมศักยภาพของพื้นที่ให้เกิดผลกระทบทางบวกทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มมหาวิทยาลัยที่ทำงานเชิงพื้นที่ หมายถึง มหาวิทยาลัยที่มีงานวิจัยและบทบาทสำคัญในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ (เช่น ชุมชน จังหวัด หรือภูมิภาค) โดยใช้ องค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน หรือมีที่ตั้ง วิทยาเขตหรือพื้นที่บริการอยู่ในจังหวัดเป้าหมายของการดำเนินงานวิจัย โดยต้องมีเอกสารแสดงพื้นที่บริการของหน่วยงานต้นสังกัด

หากพื้นที่ตั้งอยู่ภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีการมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงานวิชาการ ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมเท่านั้น เช่น ไฟล์เอกสารแสดงความร่วมมือด้านการวิจัย

ระดับความพร้อมของเทคโนโลยี Technology Readiness Level (TRL) หมายถึง การวัดระดับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ตั้งแต่แนวคิดเบื้องต้นไปจนถึงการนำไปใช้งานจริงเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างนักพัฒนาเทคโนโลยี/นักวิจัยและผู้ที่จะนำเทคโนโลยีไปถ่ายทอดสู่ลูกค้า/ผู้ใช้ประโยชน์และสามารถเปรียบเทียบความพร้อมและเสถียรภาพของเทคโนโลยีที่แตกต่างกันได้

ระดับความพร้อมของเทคโนโลยีระดับ TRL 5 หมายถึง เทคโนโลยีที่ได้รับการทดสอบการใช้งานในสภาพแวดล้อมที่กำหนดหรือจำลองจากสภาพแวดล้อมจริง แต่ยังไม่ถึงขั้น field test หรือสภาพจริง 100% และมีผลการใช้งานเทคโนโลยีที่สามารถใช้งานได้โดยมีเสถียรภาพ

4. กรอบงบประมาณและระยะเวลา

4.1 การจัดสรรงบประมาณ โครงการจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ระหว่าง 1,000,000 – 3,000,000 บาทต่อโครงการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบเขตการดำเนินงาน ความชัดเจนของเป้าหมาย ความเหมาะสมในการดำเนินกิจกรรม และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

4.2 ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย 1 ปี (12 เดือน)

5. คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับทุน

5.1 ผู้มีสิทธิ์เสนอขอรับทุน ได้แก่ สถาบัน/หน่วยงานวิจัย/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย/บริษัทเอกชน/SMEs/Startup ที่มีผลงานวิจัย เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่มีศักยภาพและผ่านการทดสอบในระดับ TRL 5 ขึ้นไป (ต้นแบบที่ผ่านการทดสอบในสภาพแวดล้อมที่ควบคุม (Pilot Scale - Controlled Environment) เช่น โรงงานต้นแบบ หรือสถานที่ทดลองเฉพาะ) และพร้อมต่อยอดในเชิงพาณิชย์ โดยมีเอกสารแสดงความเป็นเจ้าของผลงานอย่างถูกต้อง หรือมีข้อตกลงความร่วมมือกับเจ้าของผลงานในการดำเนินงาน

5.2 ต้องมีความร่วมมือกับหน่วยธุรกิจอุตสาหกรรม (Business Unit) เช่น SMEs, Startup หรือ บริษัทเทคโนโลยี ที่มีแผนธุรกิจชัดเจน พร้อมขยายตลาด มีแผนการผลิตจริงหรือแผนการลงทุนร่วม และสามารถระบุบทบาทของแต่ละฝ่ายในโครงการได้อย่างชัดเจน (แนบเอกสารแสดงความร่วมมือ หรือ MOU) และต้องมีการร่วมลงทุนจากหน่วยงานร่วมหรือภาคเอกชนในรูปแบบเงินทุน (in cash) หรือทรัพย์สินสนับสนุน (in kind) รวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของงบประมาณรวมของโครงการ (แนบเอกสารแสดงเจตนารมณ์การร่วมทุน)

5.3 กรณีผู้ยื่นขอรับการสนับสนุนเป็นภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จะต้องมีความสัมพันธ์ตามระเบียบสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2563

5.4 ประเภทงานวิจัย เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่สามารถเสนอขอรับทุน โครงการที่สามารถเสนอขอรับทุนควรเป็นงานวิจัย เทคโนโลยี หรือ นวัตกรรมที่มีศักยภาพในการพัฒนาและขยายผลสู่ตลาด โดยสามารถนำไปใช้จริงในระดับธุรกิจและเชื่อมโยงกับชุมชน เพื่อสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรม ครอบคลุมประเภทเทคโนโลยีดังต่อไปนี้

- 1) เทคโนโลยีการเกษตร เช่น การเพิ่มผลผลิต การยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร เครื่องจักรกลเกษตร หรือระบบการจัดการฟาร์มอัจฉริยะ ฯลฯ
- 2) เทคโนโลยีการผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์การเกษตรและสมุนไพร เช่น การแปรรูป การยืดอายุ การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

- 3) เทคโนโลยีพลังงาน เช่น พลังงานทดแทน การจัดการพลังงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในกระบวนการผลิตของภาคธุรกิจ ฯลฯ
- 4) เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม เช่น การบริหารจัดการของเสีย การรีไซเคิล การลดมลพิษ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในเชิงพาณิชย์ ฯลฯ
- 5) เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม เช่น แพลตฟอร์มดิจิทัล ระบบจัดการข้อมูล การใช้ AI, IoT หรือโซลูชัน IT ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและขยายศักยภาพของธุรกิจ ฯลฯ
- 6) เทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาธุรกิจ และ กระจายรายได้สู่ครัวเรือน/ชุมชน ได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจ้างงานในพื้นที่ การใช้วัตถุดิบจากชุมชน หรือการสร้างมูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่อุปทาน

6. แนวทางการจัดการ

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอย่างสมดุล โดยยึดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ อววน. เป็นหลัก หน่วย บพท. จึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

6.1 หน่วย บพท. เปิดรับข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ตามแบบฟอร์มที่กำหนด มีรายละเอียดที่ครบถ้วนและมีช่วงเวลาให้กับสถาบัน/หน่วยงานวิจัย/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย/บริษัทเอกชน/SMEs/Startup ที่สนใจ และโดยการทาบตามหน่วยงานที่มีนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งอย่างชัดเจนและการประกาศให้รับทราบโดยทั่วกัน

6.2 เมื่อได้รับข้อเสนอเชิงหลักการ หน่วย บพท. จะตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนตามเกณฑ์ในการพิจารณาโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อกลับกรองเบื้องต้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

6.3 จะจัดการพิจารณาข้อเสนอเชิงหลักการเบื้องต้น เพื่อประเมินศักยภาพของเทคโนโลยีและแนวทางการดำเนินโครงการเบื้องต้น โดยคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตาม และประเมินผลฯ

6.4 หน่วย บพท. จะจัดให้มีการสัมมนาเพิ่มเติมสำหรับโครงการที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้น ควบคู่การจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและวางแผนร่วมกันในประเด็นสำคัญ อาทิ การพัฒนาเทคโนโลยีจากงานวิจัยสู่ตลาด (Technology-to-Market) การออกแบบแผนการดำเนินงาน โครงการแผนธุรกิจที่นำไปสู่การสร้างรายได้ของภาคธุรกิจ การเชื่อมโยงและการกระจายรายได้สู่ชุมชน/ครัวเรือน รวมถึงการวางแนวทางการวัดผลกระทบอย่างเป็นระบบและรูปธรรม รวมถึงแนวทางการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ทั้งนี้ ข้อมูลและผลลัพธ์จากกิจกรรมจะช่วยสนับสนุนผู้เสนอโครงการในการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal)

6.5 ผู้เสนอข้อเสนอโครงการที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจะต้องจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยยื่นข้อเสนอมายังหน่วย บพท. ผ่านเว็บไซต์ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIS) ที่ <https://nriis.go.th/>

6.6 เมื่อได้รับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ หน่วย บพท. จะตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนตามเกณฑ์ในการพิจารณาโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อกลับกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

6.7 หน่วย บพท. จะพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย (Full Proposal) ร่วมกับคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตาม และประเมินผลฯ จัดเวทีนำเสนอเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยละเอียด แล้วสรุปภาพรวมเพื่อแจ้งผลพิจารณาต่อคณะผู้วิจัย เพื่อปรับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และจัดทำสัญญา ทุนวิจัยต่อไป

6.8 หน่วย บพท. จะจัดให้มีหน่วยบริหารจัดการกลางในภาพรวม เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามประสาน การขับเคลื่อน รวมถึงสังเคราะห์การดำเนินงานในภาพรวมเพื่อขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

7. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการ

การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยคณะกรรมการพิจารณา ติดตาม และประเมินผลฯ และ ผู้เชี่ยวชาญ 2 ขั้นตอน ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

7.1 เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอเชิงหลักการเบื้องต้น

1) ข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศทุนที่ระบุไว้

- มีหน่วยร่วมที่มีศักยภาพ เช่น หน่วยธุรกิจ (SMEs, Startup, บริษัทเทคโนโลยี) ที่มีแผนธุรกิจ แผนการลงทุน และสามารถขยายผลได้จริง
- เทคโนโลยีที่นำเสนอมีระดับความพร้อม TRL 5 ขึ้นไป (ผ่านทดสอบในสภาพแวดล้อม ที่ควบคุมหรือ Pilot Scale) และมีศักยภาพ ความสามารถในการพัฒนาต่อยอดเข้าสู่ตลาด
- มีการลงทุนร่วมจากหน่วยร่วม/ภาคเอกชน (in cash หรือ in kind) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของงบประมาณโครงการ

2) มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแนวทาง ของ บพท.

3) สถาบัน/หน่วยงานวิจัย/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย/บริษัทเอกชน/SMEs/Startup มีผลงานวิจัย เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่มีศักยภาพและผ่านการทดสอบในระดับ TRL 5 ขึ้นไป (ต้นแบบที่ผ่านการทดสอบ ในสภาพแวดล้อมที่ควบคุม (Pilot Scale - Controlled Environment) เช่น โรงงานต้นแบบ หรือสถานที่ ทดลองเฉพาะ) และพร้อมต่อยอดในเชิงพาณิชย์ โดยมีเอกสารแสดงความเป็นเจ้าของผลงานอย่างถูกต้อง หรือมีข้อตกลงความร่วมมือกับเจ้าของผลงานในการดำเนินงาน

7.2 เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยละเอียด

หน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย โดยคณะกรรมการพิจารณา ติดตาม และประเมินผลฯ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expert Content) เพื่อพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย ที่ได้รับพิจารณาผ่านเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้น โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย ได้แก่

1) ประเด็นโจทย์การวิจัย และเนื้อหาโครงการวิจัย ได้แก่ (1.1) มีการวิเคราะห์ความต้องการของ เป้าหมาย และโจทย์วิจัยชัดเจน (Area & Issue) (1.2) ประเด็นวิจัยมีศักยภาพและแนวโน้มที่จะสร้างผลกระทบ ทางเศรษฐกิจแก่ครัวเรือนเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การเพิ่มรายได้สุทธิ ลดต้นทุน/ค่าใช้จ่าย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือสร้างโอกาสการจ้างงานใหม่ให้แก่ครัวเรือน (1.3) มีนวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยี ที่เหมาะสม ที่มีศักยภาพและผ่านการทดสอบในระดับ TRL 5 ขึ้นไป และพร้อมต่อยอดในเชิงพาณิชย์

2) กระบวนการ กลไก และภาคีความร่วมมือในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ (2.1) มีกลไกและภาคีการ พัฒนาพื้นที่ และหน่วยงานผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง (2.2) มีกระบวนการทำงานการเชื่อมโยงการดำเนินงาน กับห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อกระจายรายได้สู่ครัวเรือนอย่างชัดเจน เช่น การรับซื้อวัตถุดิบจากชุมชน การจ้างงานในพื้นที่ หรือการแบ่งปันมูลค่ากับครัวเรือน/ชุมชน

3) กระบวนการและการออกแบบการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ ได้แก่ (3.1) การต่อยอดและขยายผล เทคโนโลยีที่เหมาะสมเชิงพาณิชย์ (Potential-upscale Appropriate Technology) โดยใช้ภาคธุรกิจเป็น กลไกขับเคลื่อนหลักในการนำเทคโนโลยีเข้าสู่กระบวนการผลิตจริง การตลาด และขยายผลในระดับประเทศ และระดับโลก ผ่าน Appropriate Learning Process (ALP) (3.2) มีกระบวนการพัฒนาเทคโนโลยีหรือ กระบวนการผลิตที่ตอบโจทย์ตลาดจริง (Market-Ready) เพื่อขยายตลาดได้อย่างรวดเร็ว (Quick Win) พร้อมเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน (3.3) มีกระบวนการสร้างความร่วมมือและบูรณาการองค์ความรู้ เทคโนโลยี ระหว่างภาคธุรกิจ นักวิจัย และชุมชน

4) ความชัดเจนของ Output และความคุ้มค่าของการลงทุนวิจัย (value for money) ระบุผลลัพธ์ที่วัดได้ เช่น รายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้น จำนวนการจ้างงานหรือต้นทุนที่ลดลง พร้อมระบุวิธีการวัดและติดตามผล เช่น จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ และการคำนวณผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อครัวเรือน เพื่อให้สามารถประเมินความสำเร็จและปรับปรุงโครงการได้อย่างต่อเนื่อง

5) โอกาสในการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ ศักยภาพของคณะผู้วิจัย ทุนเดิมการทำงานในพื้นที่ และโอกาสในการขยายผลเข้าสู่ตลาดในระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติได้

8. กำหนดการพิจารณาข้อเสนอโครงการ

ที่	รายการ	ช่วงเวลา
1	เปิดรับข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal)	11 เมษายน 2568
2	ปิดรับข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal)	30 เมษายน 2568 เวลา 17.00 น.
3	หน่วย บพท. พิจารณาข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) และประกาศรายชื่อโครงการที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นเพื่อเข้าสัมภาษณ์และร่วมกิจกรรม Workshop	2 พฤษภาคม 2568
4	การสัมภาษณ์เชิงลึก และกิจกรรม Workshop (Tech-to-Market & Business Planning) ร่วมกับภาคธุรกิจและผู้เชี่ยวชาญ และแนวทางการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) สำหรับโครงการที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้น	ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2568
5	ปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal)	ภายใน 5 มิถุนายน 2568 เวลา 17.00 น.
6	กระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) โดยคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตาม และประเมินผลฯ และผู้เชี่ยวชาญ	6 - 15 มิถุนายน 2568
7	ประกาศผลพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและข้อเสนอแนะ และแจ้งความเห็นปรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อจัดทำสัญญาเงินทุน	16 มิถุนายน 2568
8	จัดทำสัญญาและเริ่มดำเนินโครงการ (ระยะเวลาโครงการ 1 ปี)	16 มิถุนายน 2568 - 15 มิถุนายน 2569

9. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (Full Proposal)

9.1 การประกาศทุนจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน – 30 เมษายน 2568 ผ่านเว็บไซต์ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) ที่ <https://nriis.go.th/> เว็บไซต์หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ที่ <https://www.nxpo.or.th/A/> และผ่านทาง Facebook ที่ <https://www.facebook.com/PMUA.THAI>

9.2 สถาบันอุดมศึกษา หน่วยวิจัย นักวิจัย หรือภาคธุรกิจ (SMEs, Startup, บริษัทเทคโนโลยี) ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดและแบบฟอร์มข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ได้ที่ <https://nriis.go.th/> และ www.nxpo.or.th/A/

9.3 ผู้เสนอโครงการยื่นข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ตามแบบฟอร์มที่กำหนดผ่านระบบ NRIIS โดยแนบ File ในรูปแบบ Word และ PDF ตามแบบฟอร์มของหน่วย บพท. ระหว่างวันที่ 11 – 30 เมษายน 2568 เวลา 17.00 น.

9.4 สถาบันต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการหรือผู้แทนบริษัทกรับรองข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ผ่านระบบ NRIIS ภายในวันที่ 1 พฤษภาคม 2568 เวลา 12.00 น.

9.5 หน่วย บพท. จะประกาศผลการพิจารณาเบื้องต้นภายในวันที่ 2 พฤษภาคม 2568 และเชิญผู้ผ่านการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการสัมภาษณ์และกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญด้าน Tech-to-Market และ Business Planning

9.6 ผู้เสนอขอรับทุนที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้น จะต้องยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ภายในวันที่ 5 มิถุนายน 2568 เวลา 17.00 น. ผ่านระบบ <https://nriis.go.th/> โดยต้องแนบไฟล์ Word และ PDF ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

9.7 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณาเฉพาะเอกสารต้นฉบับที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข และหน่วยงานต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการทำการรับรองข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ในเวลาที่กำหนดเท่านั้น หากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ

11. การแจ้งผลการพิจารณา

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จะแจ้งผลการพิจารณาเบื้องต้นให้ผู้ที่ยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ทราบ ทางเว็บไซต์ <https://nriis.go.th/> และ www.nxpo.or.th/A/ ภายในวันที่ 2 พฤษภาคม 2568 โดยหัวหน้าโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจะได้รับเชิญเข้าร่วมกิจกรรมสัมภาษณ์เชิงลึกและอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและวางแผนร่วมกันในประเด็นสำคัญ อาทิ การพัฒนาเทคโนโลยีจากงานวิจัยสู่ตลาด (Technology-to-Market) การออกแบบแผนการดำเนินงานโครงการ การวางแผนธุรกิจที่นำไปสู่การสร้างรายได้ของภาคธุรกิจ การเชื่อมโยงและการกระจายรายได้สู่ชุมชน/ครัวเรือน รวมถึงแนวทางการวัดผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) และหัวหน้าโครงการที่ผ่านการพิจารณาจะต้องเข้าร่วมนำเสนอรายละเอียดต่อคณะกรรมการพิจารณาติดตาม และประเมินผลฯ ภายในเดือนมิถุนายน 2568

ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ น.ส. ธวัลรัตน์ พุทธิพงษ์ เจ้าหน้าที่ประสานงาน Tech2Biz หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 098-879-9753, 086-994-0015 หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thawanrat.trf@gmail.com หรือ น.ส.ศิริชล บัวบุญ เจ้าหน้าที่ประสานงาน หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 091-990-6340 หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Sirichon_b@mail.rmutt.ac.th หรือ น.ส.ปานิสรา ตุงคะสามนนท์ นวัตกรรม หน่วย บพท. หมายเลขโทรศัพท์ 02-109-5432 ต่อ 826 ในวันและเวลาปฏิบัติงาน หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ panisara.tun@nxpo.or.th

อนึ่ง ผู้เสนอขอรับทุนได้รับทราบและเข้าใจข้อความโดยละเอียดแล้ว และผลการพิจารณารับทุนวิจัย หน่วย บพท. ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 11 เมษายน 2568

(ดร.กิติ สัจจาวัดนา)

ผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุน
ด้านการพัฒนาระดับพื้นที่